

SAMEN VOOR BIODIVERSITEIT

Workshop: Direct aan de slag met Basiskwaliteit Natuur aan de hand van de Overijsselse methodiek

Op woensdag 29 mei 2024 organiseerden Stichting Deltaplan Biodiversiteitsherstel en het Ministerie van LNV [de bijeenkomst 'Aan de slag met Basiskwaliteit Natuur'](#) in het Akoesticum in Ede. Naast een inspirerend plenair programma waarin Naturalis, Vogelbescherming Nederland en het Ministerie van LNV verhaal deden, werd de rest van de middag gevuld met verschillende workshops. Provincie Overijssel gaf invulling aan één van de deelsessies.

Aan het begin van de [presentatie van de Provincie Overijssel](#), gegeven door Harry Stoffer en Liza van Doorn, werd [een introductiefilmpje](#) getoond over de Overijsselse methodiek voor Basiskwaliteit Natuur. "Basiskwaliteit Natuur is echt een hulpmiddel omdat in de Overijsselse methodiek realistische streefbeelden zijn gekozen", vertelt Harry Stoffer. Volgens hem helpt het dat de algemene soorten aanspreken en vaak herkenbaar zijn.

Opbouw van de Overijsselse methodiek

In Overijssel worden zeven landschapstypen onderscheiden. Deze landschapstypen hebben elk kenmerkende landschapselementen en soorten die deze gebieden bewonen. Door de aanwezigheid van deze landschapselementen kunnen karakteristieke en algemene soorten die in dit landschap algemeen zijn, dit blijven of worden. Hiermee sluit de provincie aan bij de definitie en methode die door Naturalis is voorgesteld aan het Rijk. Met als verschil dat ze de aanwezigheid van de landschapselementen meten en het voorkomen van de soorten

gebruiken als verificatiemiddel. Landschapselementen kunnen bijvoorbeeld zijn: poelen, oude (holle) bomen, watergangen, houtwallen, bermen, zandpaden, open water en bloemrijk gebied. De methodiek geeft per vierkante kilometer inzicht in hoeverre de landschapselementen en soorten aanwezig zijn in elk van deze gebieden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen intensief en extensief gebruik. Momenteel wordt er alleen nog gekeken naar landschapselementen, maar de provincie wil komende jaren door ontwikkelen om ook abiotische condities en beheer mee te nemen in de methodiek.

De rol van gidsoorten

Zowel de kwaliteit als kwantiteit van landschapselementen zijn bepalend voor de aanwezigheid van soorten. Niet iedere soort is even kritisch op zijn leefomgeving. De soorten die het meest kritisch zijn op de aanwezigheid van bepaalde kenmerken in hun leefomgeving, gebruikt de provincie als een graadmeter voor de 'gezondheid' van het landschap en de daarin aanwezige natuur. Dit zijn zogenaamde gidsoorten die iets zeggen over de condities van de landschapselementen. "De landschapselementen en soorten hebben we in kaart gebracht om een helder beeld van de Basiskwaliteit Natuur te krijgen", vertelt Liza van Doorn. De soorten zijn geen doel, maar geven wel een goed beeld van de Basiskwaliteit Natuur.

De provincie gaat de methodiek voor Basiskwaliteit Natuur nog verder door ontwikkelen en betreft daar ook graag haar gemeenten, inwoners en lokale organisaties bij. Tijdens de workshop werden de behoeften bij de deelnemers gepeild: wat heb jij nodig om te werken aan Basiskwaliteit Natuur? Hoe kunnen wij onze methodiek verbeteren en waar liggen de behoeften?

Eén van de behoeften die sterk naar voren kwam vanuit de deelnemers is het vergroten van draagvlak en mandaat voor Basiskwaliteit Natuur. Voornamelijk voor bestuurders bij gemeenten is Basiskwaliteit Natuur een vrij nieuw onderwerp, en wordt nog niet altijd de meerwaarde ingezien ten opzichte van alle andere opgaven waar gemeenten mee te maken krijgen. Daarnaast is ook capaciteit, geld en tijd een knelpunt. Wie gaat dit binnen een gemeente uitvoeren? Het zou daarbij helpen als er standaard materiaal (informatie, campagnemateriaal, tools) beschikbaar wordt gesteld vanuit de provincie. Ook het delen van goede voorbeelden zou hierbij kunnen helpen.

Voor inwoners blijkt het vooral belangrijk om het concept Basiskwaliteit Natuur heel praktisch te maken. Wat voor rol kun jij als inwoner hebben in de grote opgave van Basiskwaliteit Natuur? Gemeenten zouden hier voldoende informatie over moeten aanreiken (bijvoorbeeld via een campagne), en inwoners moeten met hun vragen terecht kunnen bij één informatiepunt. Daarnaast helpt het ook om financiële middelen beschikbaar te stellen en lokale initiatieven (financieel) te faciliteren.

De provincie neemt de input van deze behoefteverkenning mee om hun methodiek en aanpak voor het realiseren van Basiskwaliteit Natuur te verbeteren.

Lees meer over de methodiek van de Provincie Overijssel in de [Toolbox voor Basiskwaliteit Natuur](#).

